

DOSAR NR.11443/2/2009

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI-SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Sentința, civilă nr. 3328
Ședința publică de la 08.09.2010

Curtea compusă din:
PREȘEDINTE - HORTOLOMEI VICTOR
GREFIER IANUȘ CERASELA DANIELA

Pe rol fiind soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NATIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **RĂSCĂCEA IOAN**, având ca obiect "acțiune în constatare".

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 01.09.2010, fiind consemnate prin încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de la 08.09.2010, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Asupra cauzei de contencios administrativ prezente:

Prin cererea înregistrată sub nr. menționat, pe rolul acestei instanțe, la 04.12.2009, reclamantul CNSAS a solicitat constatarea existenței calității de colaborator al Securității în privința pârâtului **RĂSCĂCEA IOAN**.

În motivarea în fapt a cererii se arată că pârâtul **RĂSCĂCEA Ioan** este consilier local în cadrul Consiliului local Filiași, județul Dolj. Conform prevederilor art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau colaborator al Securității, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)¹.

Așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/1/1627 din 27.05.2009, și din înscrisurile atașate acțiunii, domnul **RĂSCĂCEA Ioan** a fost recrutat de către Inspectoratul Județean Dolj, Serviciul 1, sub numele conspirativ <LUCIAN>, la data de 27.08.1987, pentru încadrarea informativă a navetiștilor de pe ruta Fratoștița-Filiași.

În concluzie, solicită constatarea existenței calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul **RĂSCĂCEA Ioan**, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de domnia sa. După cum se poate observa, norma citată descrie, sub aceeași denumire generică, 3 posibilități de relație benevolă cu

structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În legătură cu această primă condiție, observăm că, potrivit cadrului legal, pentru reținerea calității de colaborator al Securității este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în textele de lege, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Deci, reținerea calității de colaborator este legată de furnizarea unor informații de natura celor impuse de legiuitor. Aceasta și pentru că legiuitorul a înțeles să nu condiționeze în nici un fel cadrul în care să se desfășoare activitatea de transmitere de informații.
2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Analizând materialele din speța dată, observă că domnul RĂSCĂCEA a semnalat organelor de securitate "cazuri negative observate de el pe raza comunei", dar mai ales "cu privire la starea de spirit din satul Fratoștița, din comuna Argetoaia și din rândul navetiștilor, precum și despre unele persoane aflate în atenția noastră". De asemenea, într-un raport întocmit de ofițerul de legătură pe baza informațiilor furnizate de pârât s-a consemnat că acesta a semnalat „starea de nemulțumire a membrilor cooperatori față de unele măsuri adoptate de conducerea CAP Salcia asupra unor membri cooperatori”, măsuri care au determinat „apariția unor caricaturi cu inscripții în diferite puncte ale satului, în care este satirizată conducerea CAP”. Un alt exemplu relevant din punct de vedere al conținutului anticomunist al materialelor furnizate îl reprezintă notele informative redactate de pârât, identificate în dosarul uneia dintre persoanele "turnate" - dosar I 207126, f. 86 și 92. În primul material relatează o discuție între 3 cetățeni din Fratoștița, care comentau despre un pastor baptist, titularul dosarului în care se regăsesc materialele, că acesta "nu lucrează nicăieri pentru că nu vrea să muncească pentru hoți". Tot despre acesta, sursa <LUCIAN> informează că l-a auzit discutând cu alte persoane despre "propunerile secretarului general al partidului la recenta ședință a comitetului politic executiv al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea sistemului de retribuire în natură". În legătură cu acest lucru persoana urmărită a afirmat că cele dispuse în ședința PCR ar fi "lucruri de amăgit proștii". În concluzie, observă că prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații este îndeplinită, conținutul anticomunist al materialelor citate fiind evident.

În concluzie, observă că prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații este îndeplinită, conținutul anticomunist al materialelor citate fiind evident.

Și ce-a de-a doua condiție este asigurată deoarece nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Mai mult, în speța dată consemnările ofițerilor atestă că și materialele furnizate de pârât au stat la baza deschiderii dosarului de urmărire, deoarece "din informațiile obținute de la sursele /.../ <LUCIAN>, rezultă că cel în cauză continuă să audieze și să comenteze împreună cu alte persoane știrile posturilor de radio străine, reacționare". În concluzie, informațiile furnizate de domnul RĂSCĂCEA IOAN au îngădit dreptul la libertatea de exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. g, art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea acțiunii, următoarele probe:

1. Nota de Constatare nr. S/DI/I/1627 din 27.05.2009, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
2. Dosarul R 220898 (cota C.N.S.A.S.), integral;
- 3: Dosarul I 207126 (cotă C.N.S.A.S.), f. 1-2,86,92,94 .

La data de 04.03.2010, pârâtul Răscăcea Ioan a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii pentru următoarele considerente:

În raportul privind racolarea sa, se arată că s-a prezentat de buna voie la postul de miliție Argetoia pentru a semna prezența unor ciobani, ceea ce nu corespunde realității datorită faptului că oile pasc pe islazul comunal nu în pădure ,acest motiv fiind unul pueril. În realitate a fost convocat la sediul miliției din comuna Argetoia printr-un telefon dat de la acest post la sediul ocolului silvic Filiași, să se prezinte la acest post de miliție,ceea ce a și făcut. După ce s-a prezentat a fost introdus într-o încăpăre și i s-a comunicat faptul că într-o anumită zi ar fi împușcat o căprioară, fiind văzut de un cetățean, fapt pe care l-a negat vehement. A fost reținut 6 ore în incinta postului de miliție fiind supus presiunilor fizice și psihice pentru a recunoaște fapta sus menționată, lucru pe care l-a și făcut semnând o declarație în care și-a recunoscut presupusa vină. Menționează că la data întâmplării avea vârsta de 21 de ani și era angajat ca pădurar de 3 luni de zile. După ce a dat acea declarație i s-a dat drumul spunându-i-se ca peste o săptămână să se prezinte la miliția din orașul Filiași, la o anumită cameră pentru continuarea cercetărilor. Acest lucru i-a fost cerut de un domn în civil care s-a recomandat că este ofițer la miliția din Filiași și care de fapt era ofițerul de securitate, fapt ce l-a aflat ulterior. S-a prezentat la data stabilită de el, și în biroul lui a fost întrebat ce părere are despre conducerea de partid și de stat, dacă cunoaște persoane din satul Salcia,

el răspunzându-i că nu cunoaște pe nimeni datorită faptului că locuiește la 45 km distanță și își desfășoară activitatea pe raza a 6 localități și îi este imposibil să cunoască pe cineva anume. La sfârșitul discuției a întrebat ce se va întâmpla cu el referitor la acuzația care i s-a adus, acesta spunându-i să stea liniștit deocamdată și să nu spună la nimeni nimic și că îl va contacta el când va lua o hotărâre. După o anumită perioadă de timp a fost convocat de același ofițer care i-a propus ca dacă semnează un angajament va face uitată acea mărturie pe care o semnase. În notele informative pe care era nevoit să le dea încerca să nu spună pe cât posibil mai nimic, exemplu fiind nota din data de 27.08.1987 fila 10. În nota olografă din data de 09.10.1987 fila 86 nu a dat nici un nume exact pentru ca cel în cauză să nu poată fi acționat în instanță, iar cei trei să nu poată fi citați ca martori, cu toate că pe aceștia îi știa fiindcă erau din același sat cu el și era imposibil să nu-i cunoască. Același lucru a încercat să-l facă și în nota olografa din data de 23.02.1989 fila 92, nu a dat numele persoanelor care au fost de față cu toate că erau consăteni cu el. Referitor la raportul ofițerului de securitate din data de 30.06.1988 fila 13 spune că nu își aduce aminte să fi dat o nota olografă în acest sens și nici verbală datorită faptului ca nu cunoștea pe nimeni în acel sat, el având domiciliul la distanță de 45 km. Referitor la acuzația reclamantului, cum că informațiile furnizate de el ar fi produs urmări prin deschiderea dosarului de urmărire al numitului Z.C subliniază faptul că acesta avea dosar de urmărire din anul 1981 și nu informațiile furnizate de el au dus la deschiderea dosarului, cum tendențios afirmă reclamantul. Reclamantul susține în actul de acuzare că ar fi îngrădit dreptul la libertatea de exprimare prin furnizarea de informații, cum că cel în cauza asculta posturi de radio străine, ceea ce nu își aduce aminte să fi făcut și nici reclamantul nu l-a informat că ar fi dat o notă olografă în acest sens. După cum se poate constata dosarul său conține 15 file, ultima filă fiind din data de 29.08.1988 și aceea este ambiguă, nu este sigur că îl privește direct pe el, tot așa și fila 14. Dacă ar fi fost un colaborator zelos ar fi fost avansat ca informator, ar fi fost plătit dacă aducea informații credibile și de substanță așa cum i s-a spus de multe ori, dovadă este și dosarul destul de subtil. A fost nevoit să dea acele informații fiindu-i frică de ce i s-ar fi putut întâmpla, fiind și la vârsta adolescenței și având doar 3 luni vechime în câmpul muncii. Consideră că nu a furnizat efectiv informații de valoare care să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului și care să fi avut urmări de vreun fel asupra persoanelor în cauză, de asemenea nu a adus nici o îngrădire dreptului la exprimare conf. art.28 din Constituția României din 1965. Semnarea angajamentului sub amenințare cu închisoarea crede că nu reprezintă un motiv de a fi catalogat ca și colaborator. A anexat un înscris printat de pe situl C.N.S.A.S secțiunea arhive în care se explică modul cum erau luate angajamentele.

În cauză s-a administrat proba cu înscrisuri, constând în documentația menționată de reclamant.

Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal s-a constatat legal sesizată și competentă material să soluționeze prezenta acțiune, date fiind prev.art.3 cod pr.civ. și ale OUG nr. 24/2008.

Verificând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază că prezenta acțiune este fondată, pentru următoarele considerente:

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriu dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășiri nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru sau după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind, per se, o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului și la o proiectare adecvată a viitorului societății românești.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea III-a , și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.NSAS, în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătorești investită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le comensura, de a

aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât și prin jurisprudența CEDO, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Pe fondul cauzei, din examinarea actelor și lucrărilor dosarului, Curtea constată că, în raport de calitatea pârâtului de consilier local în cadrul Consiliului local Filiași, județul Dolj, și de prevederile art.3 lit. g) coroborate cu art.5 alin.1 teza II din OUG nr. 24/2008, pârâtul a fost supus verificărilor sub aspectul colaborării sale cu fosta Securitate. Urmare a acestor verificări, reclamantul a întocmit nota de constatare indicată, în temeiul căreia a sesizat instanța cu prezenta acțiune, depunând la dosar înscrisurile identificate în arhiva ce a aparținut fostei Securități, referitoare la pârât.

Condițiile pentru ca o persoană să poată fi considerată colaborator al poliției politice comuniste, prev. de art.5 alin.3 din Legea nr.187/1999, sunt aproape identice cu cele prevăzute de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008, respectiv:

- furnizarea sau înlesnirea transmiterii de informații;
- prin acele informații să se denunțe activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist;
- furnizarea sau înlesnirea transmiterii informațiilor să fi fost de natură să aducă atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Sub aspectul primelor două condiții evocate, se constată în speță, faptul că pârâtul a furnizat și transmis informații prin note informative olografe și note verbale, aspect recunoscut, parțial, prin întâmpinare, ca și faptul semnării angajamentului, când a primit numele conspirativ „LUCIAN” , semnalând organelor de securitate "cazuri negative observate de el pe raza comunei", dar mai ales "cu privire la starea de spirit din satul Fratoștița, din comuna Argetoaia și din rândul navetiștilor, precum și despre unele persoane aflate în atenția noastră". De asemenea, într-un raport întocmit de ofițerul de legătură pe baza informațiilor furnizate de pârât s-a consemnat că acesta a semnalat „starea de nemulțumire a membrilor cooperatori față de unele măsuri adoptate de conducerea CAP Salcia asupra unor membrii cooperatori", măsuri care au determinat „aparitia unor caricaturi cu inscripții în diferite puncte ale satului, în care este satirizată conducerea CAP". Un alt exemplu relevant din punct de vedere al conținutului anticomunist al materialelor furnizate îl reprezintă notele informative redactate de pârât, identificate în dosarul uneia dintre persoanele "turnate" - dosar instanță, f. 58 și 59. În primul material relatează o discuție între 3 cetățeni din Fratoștița, care comentau despre un

pastor baptist, titularul dosarului în care se regăsesc materialele, că acesta "nu lucrează nicăieri pentru că nu vrea să muncească pentru hoți". Tot despre acesta, sursa <LUCIAN> informează că l-a auzit discutând cu alte persoane despre "propunerile secretarului general al partidului la recenta ședință a comitetului politic executiv al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea sistemului de retribuire în natură". În legătură cu acest lucru persoana urmărită a afirmat că cele dispuse în ședința PCR ar fi "lucruri de amăgit proștii". Prin urmare, prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații este îndeplinită, conținutul anticomunist al materialelor citate fiind evident. În acest context, trebuie precizat că apărările formulate de pârât nu au fost probate în niciun fel, urmând a fi înlăturate.

Sub aspectul celei de-a treia condiții enunțate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

Cu toate acestea, activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator exprimat, descrisă anterior, a stat și ea la baza deschiderii dosarului de urmărire al numitului Z. C., deoarece "din informațiile obținute de la sursele /.../ <LUCIAN>, rezultă că cel în cauză continuă să audieze și să comenteze împreună cu alte persoane știrile posturilor de radio străine, reacționare"(raport filele 55-57 dosar instanță). Totodată, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. În concluzie, informațiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Așadar, fiind îndeplinite toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OUG 24/2008, va admite acțiunea și va constata calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **RĂSCĂCEA IOAN**, născut la data de 12.04.1966, în Filiași, județul Dolj,

fiul lui Dumtru și Elena, domiciliat în orașul Filiași, județul Dolj, b-dul Racoțeanu, bl.17, sc.1, ap.10.

Constată existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului **RĂSCĂCEA IOAN**.

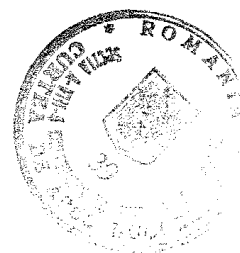
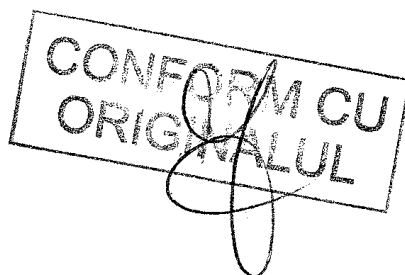
Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 08.09.2010.

**PREȘEDINTE,
HORTOLOMEI VICTOR**

**GREFIER,
IANUȘ CERASELA DANIELA**

Red.H.V./4ex.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Ceret - Adm.*

Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe Nr. *11443/2/2009*
se legalizează de noi.

GREFIER ȘEF *[Signature]*

Ștampila chitanță/foaia de vărsământ Nr.
<i>Scutit</i> în sumă de lei
GREFIER ȘEF <i>[Signature]</i>

*Definitivă și ireversibilă
prin nerecurare la data
de 21.03.2011*